

De thuishaven van een binnenvaartschip

26 april 2011

De thuishaven van een binnenvaartschip op de Rijnvaart bepaalt welk land belasting kan heffen over de winst van de scheepvaartonderneming. Die thuishaven moet vastgesteld worden aan de hand van materiële omstandigheden; formele criteria – zoals in welk land het schip geregistreerd is – zijn niet beslissend, zo heeft de belastingrechter beslist.

Tjerk Roefjes woonde met zijn vrouw en kinderen in Nederland. Roefjes exploiteerde een scheepvaartonderneming. Hij had in 2001 twee motortankschepen gekocht voor € 2,6 mln. en die gefinancierd met een lening van een Duitse bank. De schepen waren ingeschreven in het binnenscheepvaartregister in Würzburg, met als thuishaven A in Duitsland. Roefjes voer als kapitein op motortankschip A, op zijn tweede schip had hij een vaste bemanning. Roefjes' vaargebied was het ARA-gebied (Amsterdam - Rotterdam - Antwerpen).

Roefjes deed over 2002 aangifte als binnenlands belastingplichtige. Hij ging er van uit dat zijn scheepvaartonderneming in Duitsland aan de belastingheffing was onderworpen: hij claimde een aftrek ter voorkoming van dubbele belasting én een vrijstelling van premies volksverzekeringen voor de met de onderneming behaalde winst.

De inspecteur verleende die niet: hij nam het standpunt in dat de scheepvaartonderneming in Nederland gevestigd was. De onderneming werd volgens hem niet geleid aan boord van het schip, maar vanuit Roefjes' woonhuis aan de wal.

Hof Den Haag stelde de inspecteur in het gelijk. Het Hof vond ook dat de onderneming werd geleid vanuit belanghebbende's woonhuis aan de wal.

Slechts als de binnenvaartschipper niet over een woonplaats aan de wal beschikte, kon de plaats van leiding zich aan boord van een schip bevinden. Roefjes had de Nederlandse nationaliteit en hij was inwoner van Nederland. Uit het geheel van feiten leidde het Hof af dat beide schepen de nauwste betrekking hadden met Nederland. Roefjes voerde daar tegen aan dat het begrip thuishaven moest worden bepaald aan de hand van formele criteria, zoals het land waar het schip was ingeschreven, waar de financiering had plaatsgevonden. Dat was allemaal in Duitsland. Hof den Haag wees dat verweer af, en de Hoge Raad heeft dat in cassatie bevestigd.

Commentaar

De vlag bepaalt niet de thuishaven van een binnenschip, de materiële omstandigheden zijn daarvoor beslissend. Deze uitspraak maakt duidelijk dat een schipper met de Nederlandse nationaliteit, die in Nederland een huis aan de wal heeft, de Nederlandse belastingheffing over zijn scheepvaartwinst niet kan vermijden door zijn schip om te vlaggen.

ZICHT.. BIJNA THUIS..